

Verkendend onderzoek “Mexicaanse drugsprobleem”

1. Inleiding

In de afgelopen twee jaar zijn er tenminste 23 Mexicanen gearresteerd bij verschillende invallen in drugslabs. In al deze drugslabs werd methamfetamine geproduceerd. De meeste Mexicanen werkten daar naar eigen zeggen als “koks” terwijl andere toezicht hielden op het transport van methamfetamine van Mexico naar Nederland. Daarnaast is door de Nederlandse Politie bevestigd dat twee kopstukken van het Mexicaanse Sinaloakartel in 2019 Nederland hebben bezocht. Deze gebeurtenissen kunnen erop duiden dat Mexicaanse kartels actief zijn geworden in Nederland. Dit nieuwe fenomeen wordt het “Mexicaans drugsprobleem” genoemd. In dit rapport wordt ingegaan op de vraag of, en zo ja, op welke wijze en schaal Mexicaanse kartels actief zijn in Nederland.

2. “Mexicaanse drugsprobleem” in Nederland

Nederland staat bekend als een wereldspeler op het gebied van de productie en export van synthetische drugs, waaronder amfetamine en XTC. Dit komt voornamelijk omdat Nederlandse drugscriminelen alles voorhanden hebben om grote hoeveelheden synthetische drugs te produceren en te exporteren, waaronder de grondstoffen, de apparatuur en een goede infrastructuur. Sinds kort lijkt het erop dat de Nederlandse drugscriminelen zich toeleggen op de productie van methamfetamine in plaats van amfetamine of XTC. Dit blijkt uit de forse stijging van het aantal methamfetaminelabs (methlabs) in Nederland sinds 2018. Zo werden er voor 2018 nog weinig tot geen methlabs opgerold, in 2018 waren het er al zeven (7), in 2019 waren het er negen (9) en in 2020 zelfs 32. Om deze cijfers in perspectief te plaatsen zijn ze in Tabel 1 uitgezet tegen het totale aantal gevonden drugslabs per jaar. Daarnaast worden de methlabs overal in Nederland aangetroffen. De locaties waar methlabs zijn gevonden in de periode van 2019 tot en met januari 2021 zijn weergegeven in Figuur 1.

Tabel 1: Aantal gevonden methamfetaminelabs (methlabs) in verhouding tot het totaal aantal gevonden drugslabs

Jaar	Aantal methlabs	Totaal aantal drugslabs	Percentage methlabs
2018	7	82	8,5%
2019	9	90	10%
2020	32	65*	-

*in de 1^e helft van 2020,

Locaties methamfetaminelabs

Jaar ● 2019 ● 2020 ● 2021

Figuur 1: Locaties opgerolde methamfetaminelabs in de periode 2019 tot en met januari 2020

De belangrijkste rede voor de stijging van het aantal methlabs is de wereldwijd toenemende vraag naar methamfetamine. Dit zorgt ervoor dat de prijs van methamfetamine momenteel het tienvoudige is van de prijs van amfetamine. Daarnaast is het productieproces van methamfetamine zeer vergelijkbaar met dat van amfetamine. Zo zijn de grondstoffen, de benodigde apparatuur en het grootste deel van het scheikundige proces hetzelfde. Hierdoor is het voor de Nederlandse drugsproducent eenvoudig en uiterst lucratief om de overstap te maken van amfetamine naar methamfetamine. Echter, de prijs van methamfetamine wordt bepaald door de zuiverheid van het product en de Nederlandse drugproducenten missen de specifieke kennis die nodig is om zuivere methamfetamine te produceren. Hier komen de Mexicanen in beeld.

2.2. Mexicaanse “koks”

Bij het maken van methamfetamine wordt slechts de helft van de grondstof direct omgezet in methamfetamine-zout en is de andere helft afval. De Mexicanen hebben de kennis om het restproduct op te werken tot methamfetamine-zout, zodat uiteindelijk bijna alle grondstof wordt omgezet. Daarnaast beheersen zij het kristallisatieproces om methamfetamine-zout om te zetten in methamfetamine. Zo weten ze bijna 100% zuivere methamfetamine te produceren.

Vanwege deze kennis worden de Mexicanen ingehuurd om als laboranten te werken in de Nederlandse methlabs en hun kennis te delen. De Mexicaanse laboranten worden “koks” genoemd omdat bij het productieproces van methamfetamine gekookt moet worden. De koks werken als een soort zzp-laborant voor Mexicaanse Kartels en worden via zogenoemde “makelaars” verhuurd aan Nederlandse drugsproducenten. Dit houdt in dat zij als laborant kunnen werken zo lang het kartel hier maar weet van heeft en voor wordt betaald. Voor de Mexicaanse koks is werken in Nederland zeer interessant vanwege het hoge loon in verhouding tot Mexico.

2.3. Mexicaanse kartels

Veel van de in Nederland gearresteerde Mexicanen komen uit de omgeving van Sinaloa. Ook blijkt dat twee kopstukken van het Mexicaanse Sinaloakartel in de zomer van 2019 op een toeristenvisum in Nederland zijn geweest. Dit wijst op interesse van het Mexicaanse Sinaloakartel in Nederland.

Er zijn verschillende redenen waarom Nederland interessant is voor de kartels. Zo zijn Nederlandse drugsproducenten goed in het produceren van synthetische drugs en hebben zij alles voorhanden om grote hoeveelheden hoge kwaliteit methamfetamine te produceren. Bovendien heeft Nederland een goede infrastructuur, zeehavens en logistiek, en hebben Nederlandse drugsproducenten goede exportlijnen naar de grote afzetmarkten voor methamfetamine, waaronder Australië, Oost-Europa, en Azië. Daarbij komt dat het produceren van methamfetamine in Nederland minder risicovol is ten opzichte van landen zoals Australië. Dit vanwege het milde strafklimaat en dat het bezit van de grondstoffen voor methamfetamine in Nederland niet strafbaar is.

2.4. Voet aan de grond

Volgens de Politie en bronnen uit het criminele drugsmilieu hebben de Mexicaanse drugskartels geen voet aan de grond in Nederland. Het ontbreekt de Mexicaanse kartels namelijk aan de lokale netwerken die nodig zijn om in Nederland te opereren. Wel is er sprake van een samenwerking tussen Mexicaanse en Nederlandse drugscriminelen. Het lijkt erop dat de Nederlandse drugscriminelen inspelen op de groeiende vraag naar methamfetamine en dat de Mexicanen vooral de koks leveren voor de methlabs. Daarnaast is er in 2019 een partij methamfetamine afkomstig uit Mexico aangetroffen in de Rotterdamse haven. Dit wijst erop dat ze ook samenwerken in de export van Mexicaanse methamfetamine via Nederlandse in- en exportlijnen.

3. Conclusie

Op basis van dit verkennend onderzoek kan worden geconcludeerd dat de activiteit van Mexicaanse kartels op Nederlandse bodem beperkt lijkt te zijn tot een samenwerking met Nederlandse drugscriminelen. De Mexicaanse kartels leveren voornamelijk laboranten met specifieke kennis over het productieproces van methamfetamine aan Nederlandse drugsproducenten. Hier verdienen de kartels aan omdat de laboranten de kartels betalen om via hun te kunnen werken. Daarnaast lijkt het erop dat de kartels gebruik maken van de Nederlandse in- en exportlijnen voor de export van Mexicaanse methamfetamine.

Ondanks dat de activiteit van Mexicaanse kartels op Nederlandse bodem beperkt lijkt is dit een risicovolle ontwikkeling. Wanneer Nederland, net als met amfetamine, ook met de export van methamfetamine een wereldspeler wordt kan dit leiden tot een concurrentiestrijd. Bijvoorbeeld tussen Nederlandse criminelen en Mexicaanse kartels. Dat kan gepaard gaan met geweld, intimidatie en liquidaties. Daarnaast gaat een toename van het aantal drugslabs gepaard met een toename van de dumping/lozing van drugsafval. Dit is niet alleen schadelijk voor mens en dier maar zorgt het ook voor aanzienlijke milieuschade.

Bronnen

- [1] „Politie nieuws,” Politie, 2021. [Online]. Available: <https://www.politie.nl/nieuws>.
- [2] „Crime Nieuws,” 2021. [Online]. Available: <https://crime-nieuws.nl/>.
- [3] „Crimesite,” 2021. [Online]. Available: <https://www.crimesite.nl/>.
- [4] J. Villerius, Regisseur, *Breaking Meth*. [Film]. Netherlands: Videoland, 2021.
- [5] Voskuil, Koen; Timmermans, Chiel; de Ree, Hessel, „Kopstukken Mexicaans kartel in ons land gesignaleerd: ‘Nederland kan mondiale producent worden’,” *Algemeen Dagblad*, 2020. [Online]. Available: <https://www.ad.nl/binnenland/kopstukken-mexicaans-kartel-in-ons-land-gesignaleerd-nederland-kan-mondiale-producent-worden~ad6c5bd8/>.
- [6] K. Voskuil, „Politie rolt recordaantal crystal meth-labs op,” *Het Parool*, 2020. [Online]. Available: <https://www.parool.nl/nederland/politie-rolt-recordaantal-crystal-meth-labs-op~b5071a59/>.
- [7] „ERISSP Landelijk overzicht Synthetische Drugs 2018,” Cluster Synthetische Drugs Intel & Expertise, 2018.
- [8] „ERISSP Landelijk overzicht Synthetische Drugs 2019,” Cluster Synthetische Drugs Intel & Expertise, 2019.
- [9] „ERISSP Landelijk overzicht Synthetische Drugs 1e helft 2020,” Cluster Synthetische Drugs Intel & Expertise, 2020.